

ISSN-0235-1366

6+

№ 3 (392) 2026
Тушолa бутт

selaad.ru

Хьоашаланаькъан лаьла

Къоракхокха

Къоракхокха, къоракхокха,
Хлана багла хьо сел лакха?
Берех кхер хьо? Сох ма кхера!
Тохаргбац аз хьона кхера.

ЮкIалбала, Юха лаьтта.
ДагIаргда вай цхьана баь тIа.
Хьона кIи фийгаш тергда.
Сона Iа иллеш локхаргда.

Акха котам

Акха котам, акха котам, -
Мангал санна дола цIог;
Хьо Юхайна ягла кIотар,
Малх кхийтача санна, Юоаг.

Дошо я хьо, акха котам?
Хьол хозагла фу хургда!
Болаш волчоа нийса кхетам,
Маьлха оалхазар хьо да.

Тотакх

Ядалахь, ядалахь тотакх,
Хьо е, лаца воагла тентакх!

БIарг ма кхоачча шаьра аре,
Мух мо масса Юода тотакх.
Цунна тIехьа – говрбаьри,
Ва из чарахь ГIайре ГIайтакх.

Патталахь, патталахь, тотакх,
Хьо е, лаца вогла тентакх!

Бохтаранакъан Ф. сурт,
г/л. Наьсаре, УЦ «Дийлла дуне», 4 «а» класс

Са нана

Нана эггара
Хозагла хеталу.
Цунцара безам
Малх санна леталу.

Цо йовхал телаш,
Йоагла со дегла;
Юмалуш шун тла
Оттае пхьегла.

Нанас леладу
Беркате оахам.
Гутакх мо тоалуш
Боагла тха боахам.

Хидренакъан Сунат,
Сурхо тIара ООШ,
5 «в» класс.

Исмейланакъан Хъавай сурт, г/л. Наьсаре, УЦ «Дийлла дуне», 4 «в» класс

Гарчакханаькъан Сали

Топпара гӀаьле

Нагахьа санна Ia гӀалгӀачунга хоатте:
-Тхьамка увзаш йолча трубках (люльках) наьна меттала фу аргдар Ia?

Цо, хетаргахьа, жоп лургда:
-Муштиг аргдар-кх.

Из нийса дац, муштиг из мундштук я эрсий меттала. Вешта, цу сага бехк а бац шоана из дош цахарах, хӀана аьлча сонна сайна а дерригача гӀалгӀай литературе нийсеннадац из дош, из хьоахадаьд багахбувцама цхьан йоазон гӀа. «Сеска Солсеи Села ПирИийи» яха оолам чакхбоалаш, аьннад укх тайпара дашаш: «Цкъа аькхе ваха волаш, топпара гӀаьле а яйна, гӀаьле хьоарчае лорд йоацаш гӀаьленна чӀоагӀа саготденнад Солса. ТӀаккха хьеха гударгах

диткъа шолх а даьккха, гӀаьле хьоарчаяь цо. МӀайстоша вай хана а хьеха гударгах даьккхача шолхах йора гӀаьле». Вешта аьлча, топпара гӀаьлен чу доалла тхьамка кхоачаденна хиннад Солса.

Уж ши дош «топпара гӀаьле» кхыча дешашца хувцалургдац, хувце а уж мо хоза декаш а дувшаш а хургдац гӀалгӀай меттаца. Цудухьа уж леладе; метта а йоазонна а юкъекхувла деза, аьнна, хет сонна. Дика хургдар уж дошлоргашта юкъедихьача а. Масала, ала йиш я «Константин Симонов дукхагӀа топпара гӀаьле увзаш хиннав» е «Сталина тхьамка увзаш топпара гӀаьле лелаяь», иштта кхы дӀахо а.

Хамхой Дауд

Гю вай ара

Доллел, цици,
Гю вай ара;
Кхы саг воацаш
Воаш шиъ мара.

Лоацаргба Ia
Дахкилг хъайна.
Аз дуаргда
Блараш сайна.

Дуне хоза
Ма дий чоагла.
Цунга хъежа
Безам боагла.

Хьо ма хила,
Цици, мекъа.
Хайна вагле,
Хилац цхъаккха.

Леларгда вай,
Дика хъегаш.
Вай Даххено
Хъесташ дегаш.

Доллел, цици,
Гю вай ара;
Кхы саг воацаш
Воаш шиъ мара.

Гуданганъкъан Д. сурт

Гарчакханакъан Сали

«...Барт цаI болба шун»

Классе Гуйрийна бераш вIашагIкхийтача, хьалхарча мугIар тIа багIа Совдати Ровзати меражаш хьалъувза болабеннаб. Таккха шинне а йовлакхаш хьалдаьхад цар. Из бIаргадайнача Яне яьхад:

- Дала барт цаI болба шун!

«...Вай вир йовзаций хьона?»

Урокаш чакхьяьлча, Яни чувоала-вергволаш, вир дIа а ежа, вира вордаца ишколе вахав Ини. Хьехархочоа хьалхашка эхь хийтгад Янена, из вир шоай я ала. Из лочкьаде дагахьа:

- Аь! Из вир мичара енай хьона, хьаний из? – хьатгад цо вешийга.

- ЭгIаваьв хьо, Яни, вай вир йовзаций хьона? – яьхад Ине.

Габгенакъан Марина

Дика болхлой

Ахкан хана конторе болхлой, хъаким воацаш глѣдбаха, шоай глѣлакхаш йисте даха глѣрташ баъхкаб. Насе гуйран ше ийца помидораш яшайохка лаърхлад. Аьсети Гайни хабараш дувца хайшаб. Хъаким, офисе хъакхъача, массане болх мишта бу тахка волавеннав. Ишт-та балха декхараш кхоачашдеш боакхача юкѣа, шийтглагла сахъат доладенна хиннад. Паккха, кабинете хъачуена, Танзилас аьннад:

- Ва са Даьла, ма чоагла йлохаеннай со! Дегла новкѣа болаш хаоттам ба тахан!

Хлаьта хъакима, дукха уйла ца еш, аьннад:

- Даьра, хургъяцар хъо хъоцар лоу-хаш, хъай ханнахъа, ийс сахъат даьлча, балха енаяларе-м!

Сих ма ле...

Цхъан дийнахъа, наькъ тла хатар хиннача моттиге, дукха адам гулденнад. Телевиденера оператори репортѣри хъакхъача, глѣ де кийчабараш а, йоахараш гулде безам бараш а хиннаб, го баь латгаш. Шоай болх ханнахъа йисте боаккхаргболаш, репортѣра лаърхлад цу наха юккѣе чувала.

- Дахъалхавалийта, дахъалхавалийта! Со лозавъчун во! ва! – яхаш, цлѣгла хъекха волавеннав репортѣр.

Цо дувцар хъахезача, шахъара бахархоша сихха никъ битаб цунна.

Ер длахъежача, наькъ тла машин тлатеха вира иллад.

Мишта Іехадаъд пхъагало цогали, маймали, борзи

Цкъа хъунагІа гІолла дІадолхача цогалаи берзаи цхъа хоза цІалг бІаргадайнад. Из хъанад, аьнна, хъанга хоаттаргдар-теш яхаш латгача хана, цІаьхха, дагІаш маймал дайнад царна. Цунга хаьт-тад цар:

- Хъанад хой хъона, маймал, ер цІалг?

- Пхъагала да-кх, - аьннад маймало. - Ший-на баа кхача лаха яха, цІагІа яц из хІанз. Кхы ца говш, цІалга чу дІачу а даьнна, шоаш долча май-мал а хъадийхад цогалои берзои.

- Тхо аькхе ухаргда, хІаьта хьо цІа лорадеш цІагІа дагІаргда, - аьнна, ваІад яьй цар.

Иштга уж хабар дувцаш дагІача хана, пхъагал чукхъачай. Корага хъакхъача, цІагІа гІараш а хеза, ладувгІа этгай пхъагал.

- Со-м мецъеннай, - аьннад берзо.

- Сатоха Іа, бози, - аьннад цогало, - укх сахъате пхъагал чуйоагІаргъя, тІаккха вай из юарг а я. Укх хана чІоагІа чаме хул пхъагала дулх.

Кхыйола пхъагал-м из къамаьл дІахезача кхераенна а лергъяр, цхъабакъда ер майреи говзеи хиннай. Ше бена кхача кора кІал дІа а лочкъабаь, ниІ дІа йийлла, яха ший цІагІа дІачуяьннай из, моршал а хаьтга.

- Ма зокх бар-кх хІанз йиззалца хІама дуилга! - аьннад пхъагало.

- Зокх-м хац сона, - аьннад берзо, мочхалаш вІашка а теа, - со-м, фуннагІа диа а, цаІ даа дезаш я.

Цхъабакъда, пхъагал тІаккха а кхераеннаяц.

- Шун безам бале, - аьннад цо, - диззалца хІама-м аз дуийтаргда шуга.

- Фу дуийтаргда Іа тхога? Іайха гулдаь баьца овлаш дуаде-м яллац хьо тхона? - аьннад берзо, цІимхара пхъагала бІара а хъежа.

- Ай, мичара, аьннад пхъагало ела а енна, - сона-м хов берташа баьца овлаш ца дуилга. Со шуга ала яьллар-м кхыдар да. Тахан делкъел тІехъагІа, хъунагІа гІолла хъава везаш цхъа саг ва. Цхъа хъал дола саг венна сагІа даьчара, галий диза цига шийна бенна кхача а, тІадувха барзкъа а дахъаш воагІа из-м. Кхача чубоалла гали цунгара хъа а даьккха, воаш диззалца хІама даа деза вай.

- Мишта доаккхаргда вай из? - хаьтгад берзо.

- Цо ше гали Іокхоссаргдолаш, аз цхъа говзал оттаергъя, - аьннад пхъагало, - хІаьта оаш гали дода а даь, укхаз хъачуда деза.

Иштга из ваІад а яь, диьэ а цхъана дахад уж: пхъагали, борзи, цогали, маймали. ХъунагІа

дІакхъача, цу пхъагало хъава веза яьхача сага кІийле а яь, дІалечкъад. ХІаьта берза цхъа бІарг из саг хъава везача наькъагахъеи, вож пхъагалгахъеи хиннаб: ишта а вешта а пхъагал-м сай ма йий са, яьхад цо ше-шийца.

Цу сахъате новкъа хъагучаваьннав цхъа саг. Ераш лечкъа дагІача из хъатІаотташехь, пхъагал цунна а гуш дІаийккхай, юха а соцаш, дІа а йодаш, вож пхъагала тІехъаведдав.

ХІанз-хІанз хъабе ма йоагІий сона ер, аьнна, цу сага хетадолийташ, цунна хъалхашка кхув-салуш хиннай пхъагал. ТІаккха бедоалла гали Іо а кхесса, пхъагала тІехъаваьннав из яккха саг. Из пхъагала эшар хиннад. Цхъа ха яьннача гІолла вІохавенна, тІера аба Іокхессай цу къонахчо. Пхъагал кхоссаенна шаьрачахъа яьннай, вож а цунна тІехъаведдав. Ведда водаш гударгах ког дІа а кхи-йтга, Іовежав из. Ший новкъосташа галии абеи йихьалга а хайна, едда царна тІехъаяхай пхъагал.

Едда пхъагал цІакхъача, гали доадаш доаллаш хиннад цогал. Цу гале чу бІоржаша, хачийи, сулхъаши мара кхы хІама хиннадац. Мецъенна, эгІазъяха йола борз шийна цІимхара бІарахъежа-ча, пхъагало аьннад:

- Сона Іалаьмате дика хІама дагадехад. Вай укх гІирсах чІоагІа пайда эцаргба. Борз, хьо, бІоржаш тІа а йийхе, дІа ара дажаш доалла жаІул долча гІоргъя. ТІаккха жена хьох Іу тарлургва. Лаьлла бІарчча жаІул Іа доаладойя, хъона бІарчча шера даа хІама хургда.

- ТІаккха аз фу дергда? - хаьтгад маймало.

- Хьо молла хачи тІа а йийхе, цхъаннахъа сомий беша гІо. Хьо саг ва мотташ, хьога цхъанне а хІама аргдац, Іа а цигара хъайна шера баьбал кхораши, Іажаша, хъачаши бахъаргба.

- Фуд оаш леладер? - эгІаздахад цогал. - ТІаккха аз фу де деза? Моцалла дала акхарга хъежаш, цІагІа дагІаргда со?

- Хъайна аба тІа а кхелле, бе сулхъаш а дехке, укхазара гаьна йоаццаш уллача юрта гІо хьо. Юрта дІакхъача, маьждига мимар тІа а даьле, цІогІа тохалахь, тІаккха нах хъагуллургба хъона. Наха гуш аба кІалхара сулхъаш хъал а даьхе, цхъа айташ доахаш санна, бордаш деттаргда Іа. Хьо кхычахъара тІавена Іалама саг ва мотташ; наха котамаш а, кІоригаш а, кхы хІамаш а кхухъаргъя хъона. ТІаккха хъа а Іовргба бІарчча шера баьбал кхача.

- Ма хъаькъал долаш пхъагал а я, ма дика да

аз из ца йиа! - аьнна, гIадъяхай борз.

Пхьагало шоашка яьхача беса хIамаш тIа а йийха, фос лаха арадаьннад оакхарий, цхьабакъда царна дага хиннар кхыча беса нийсденнад.

Яха борз жаула юкъе дIакхоаччашехь; же тIара жIалеш, берзах хьаж а кхийтта, цунна тIехьадаьннад. Ший деррига онк ураоттадаь едача, башха из масса ца хулийташ, бIоржаш новкъа хиннай цунна.

ХIаьта тIакхийнача жIалеша цхьанне цхьан оагIорахьара, вокхо вокх оагIорахьара катохаш хиннай. Халла борз динза даргдоацачох кхийттай - Iокхайсай тIера бIоржаш, тIаккха даггара ший денал ура а оттадаь, еддай из. Чегилгаш йоахаш жIалеша кайийттаяле а, халла дийна цIакхаьчай из.

Хачи а тIайийха, даха маймал цхьан бешарча гаьн тIа а даьнна, Iажаш Iочукхувсаш доаллаш хиннад. Гаьна доацаш ловзаш доаккача берашта бIарга а дайна, маймал дайзад. Цхьанне кIалхара гIаж Iеттай, вокхо кхера техаб, кхоалагIчо кожолг а баь, Iочуозадаьд.

Кхераденна, корзагIдаьнна маймал, гаьн тIара чу а кхосаденна, хьу йолчахьа деддад. Цхьабакъда, хачи новкъа йолаш, сиха дада могаш хиннадац. Цхьаннахьа йоархIашта, гаьнашта юкъе тIковронах хачи дIатоссалия, Iодетталуш, кIалтIардувлаш, халчаэттад из. Цул совгIа, тIехьара ца доалаш, тIакхе доаккаш бераш а хиннад. Йийтта,

халчаэтта, кхераденна садала доаллаш, низткъа цIакхаьчад маймал а.

ХIаьта цогала цу хана хиннар кхы а боккхагIа хьовзам бар. Цо цIогIа детташ хеза нах хьагулбелча, из цу минуте дайза а дайза, гIараш е болабеннаб.

- Хьалаца къу! Ер хиннадоад хIанзалца вай котамаш кхихьар! ДIаетта! ДIаде!

ДIаййккхад цогал. Цхьабакъда, ада могаш хиннадац - тIаювха аба новкъа хиннай. Шийга мел хинна хIамаш: аба а сулхьаш а - Iокхайса, удаш садала доаллача а кхаьча, халла кIалхардаьннад цогал.

Цхьа ха яьннача гIолла, пхьагала цIалг дагIа-чара гаьна доацаш, вIашагIкхийттад оакхарий. ВIаший дийцад цар шоашта хинна хьовзамаш. Хайнад царна пхьагало шоаш Iехьадаьлга.

- Ма хьашт доацаш йитар-кх аз из цу минуте ца юаш! Ший ханнахьа аз даьдаларе, селлара хьовзамаш а цатоамаш а хургдацар-кх вайна, - аьнна, узамаш даьд берзо. - ХIанз-м аз бергба шоана цун болх!

Берзо из оаллашехь, гIайтта оакхарий пхьагала яхача цIагIа чулийлхад, цхьабакъда пхьагал, цар шийна гешт дергдоацилга а ховш, лечкъа хиннай.

Иштта Iехьадаьд пхьагало борзи, цогали, маймали.

Шелало пелг бохьабечул, йовхало модж мустийола са.

Даггара белхабича, байнача баргах а хий даьннад.

Хьалха йиа бара томараш дика хиннаяц.

Эга догьэттача доттагчо тура тара чаккхам йийхай.

Кхачанна Iаж эца, чама кхор эца.

Дилло воагавича, хина «фув» яьхад.

Чубеллар - низ, гибеллар - мухь.

Шийга ца кхоачача лувр, кхоачача ле ма вахалва.

Хьакхан даьтта хьакхан маьчена хьакха.

Салиханов А.

Хамхой Мухьмада Махьмуд

Вай хІара дийнахьа бувца мегаргболаш, денал, яхь, кьонахчал долаш дукха кьонгаш хиннаб гІалгІай кьаман Сийлахь-боккхача Даьймехка Темма хана. Царех цаІ хиннав 1910 шера Юкьерча Ачалкхе ваь хинна Хамхой Мухьмада Махьмуд. Из, вай мехка тІом хьалехь денз, Темма гІулакхаца ший вахар дувзадаь хьавоагІаш хиннав. Цо чакхьяккха хиннай дошлой училище, хІаьта 1930 шера денз РККА амал деш хьавенав. Вешта аьлча, вай мехка тІом хьалехь 10 шу хьалха денз эскаре хиннав Махьмуд.

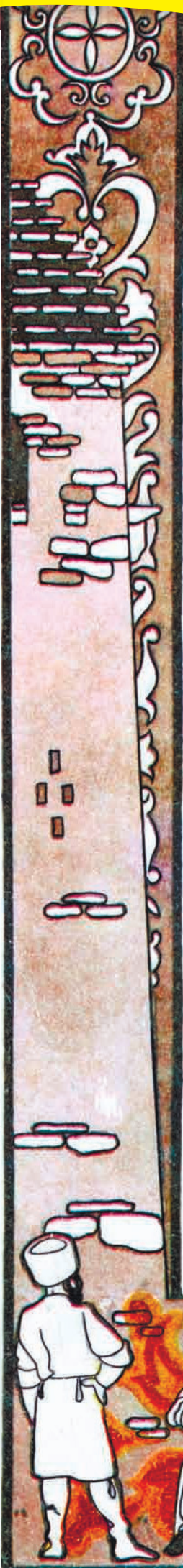
Из чувоагІаш хинна 31-гІа иччархой дивизи латташ хиннай Сталинграде. 1939 шера из Баку дІаяхийтай, цигара Ереване кхаьчай вай мехкахочун дивизи. Цу ерригача хана дошлой взвода командир волаш, хьавенав из. 1941-ча шера ардара бетта Таганрог лораш халача Темашка дакьа лоацаш хиннай 31-гІа дивизи. Цу хана инарала Клейста танкай тоаба хиннай Кьилбаседа Кавказагахьа Герташ. Цу бетта 13-ча дийнахьа хоам кхаьчаб дивизе командни моттига го беш воагІа 100 эсэсовций автоматчик, аьнна. Дивизе штаба начальника Кочетков П.И. сов чехка тІавех Мухьмада Махьмуд, цун дошлой эскадрона хьалхашка декхар оттаду, моастагІий боабе. Из кхоачашде геттара хала декхар хиннад, бакьда Махьмуда а цун новкьосташа а дizza кхоачашдаьд. Цу тайпара денал дола гІуалкхаш кхы а дукха карагІдийна хиннад вай мехкахочоа.

«Новкьост Хамхойвар ва кхерам яхар фуд ца ховш, майра комндир-дошло, массаза ший масалца хьагойт цо, мишта тІом лоаттабе беза фашистски бІехача хІаманца. Могаву Цеча Седкьа орден яла», - яздаь хиннад цох Озимин яхача инарал-майора. «Це дошло Тем тІа» яхача газета тІа яздаь хиннад цох цу шерашка, цу йоазон корта хиннаб, «Тур социалургдац, кавказхочунга хІама кхоачаргдац» аьнна.

Цхьан Темма юкье хала чов яь хиннай вай мехкахочоа. 1943 шера маьцхали беттага кхаччалца, дарбанче хул из, цул тІехьагІа цІаязву. Хамхой Махьмуда турпала гІуалкхаш белгалдаьха хиннад Цеча Байракха орденца, «Майрал гойтарах» яхача майдилгаца.

ТІом чакхьаьнна дуккха ха яьначул тІехьагІа а, шийца цхьана амал деш, мохк лорабеш хиннача нахага каьхаташ яздеш, бувзам лоаттабеш хиннав Хамхой Махьмуд. Царех цаІ хиннав авиаце маршал Красовский С. А. Ший цхьан каьхата тІа маршала яздаь хиннад: «Хьамсара Мухьмада Махьмуд! БІухоша курал йора хьо санна вола командир шоай хиларах, Іа хьай гІулакхашца масал лора царна, котало яккха дегаш ураувттадора, бокьонца уж тешабора советски халкь хІамо эшадергдоацаш долга».

Хамхой Махьмуд кхелхав 1968 шера, цхьабакьда цох бола дагалоацам бахаш ба кьоначар дегашка, цун сий деш болча мехкахой гІулакхашка.

Хамхой Дауд

Ховргда-кх шоана

- Со эгIазводе ховргда-кх шоана! - оолаш хиннад Цагена. Ший шоллагIча сагаца дов даьлча, из хабар дувцаш ер кIордаваьча наха хаьтгад:

- ЭгIаз маца гIоргволаш ва хьо?

- ЭгIаз сenna вода со, - аьннад Цагена, - эгIазвахача аз де хIама ца хилча.

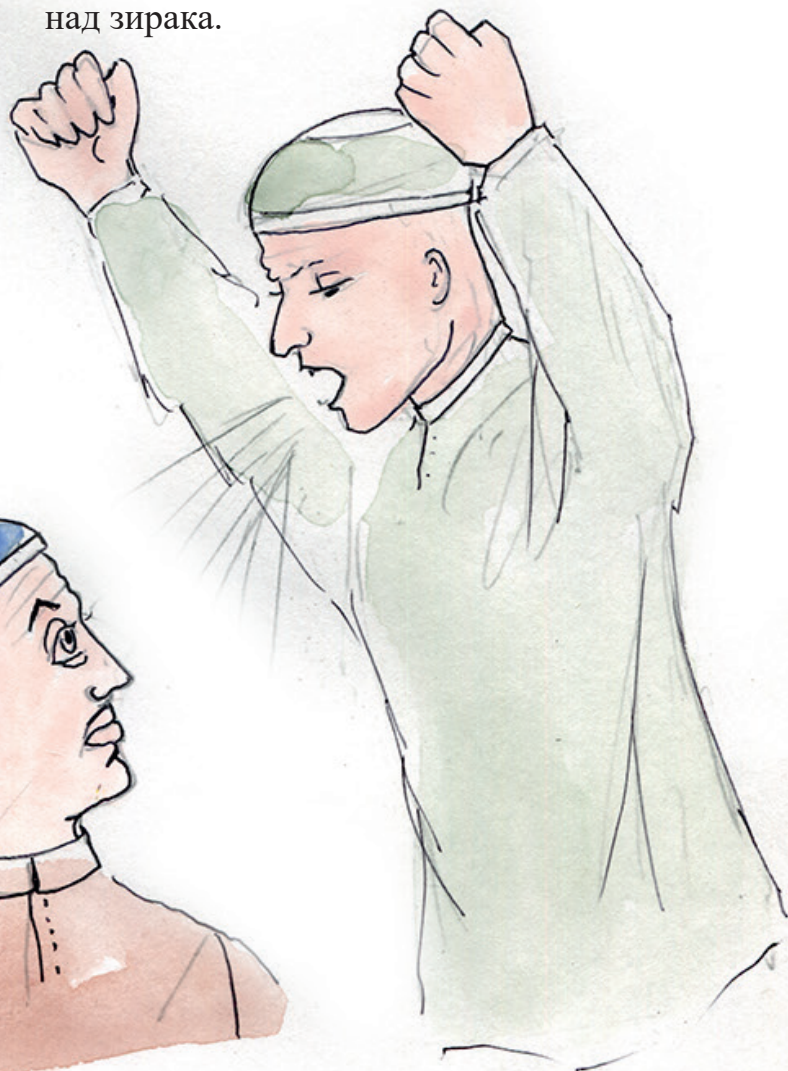
Гудантанакъан Д. сургаш

Виза хилча

Зирак волча ваха, хаьтгад Цагена:

- Наб мича хана е еза? ХIама даалехь е хIама диачул тIехьагIа?

- Виза хилча мерзагIа хургья из, - аьннад зирака.

Хайта воалл со

Цхьан сагаца ший дов даьлча, даггара кулгаш лестадеш хиннад Цагена.

- ХIама дIа а ца тохаш, кулгаш сenna лестаду Iа? - хаьтгад наха.

- ХIама тохаргйолга хайта воалл со, - яьхад Цагена.

Гуданганъкъан Д. сурт

Сосаркъанъкъан Аьсет

Берий беши Марем

ЦагIа мел болча боккхийча наьха, чIоагIа боча яр Марем, кхоалагIа яь йиIиг яле а, вIалла бер доагача йича санна ше езийта ховра цунна. ДоккхагIа дола бераш, берий беша ухаш чIоагIа сатувсар цо, сихагIа йоккха хила, царца цхьана цига аха. Сихха хьакхаьчар Марема сатийса ха. Аха йолаелар берий беша. Дукха раьза яцар из цу гIулакха. Ма тов ара ловза йиш яцар, чам болча хана шун тIа латташ даар дацар. Безам бале а беце а делкъа хана Iовижа везар. Шийна ма тов лийннача Марема ва-

хар хIанз боарамах дар. Цу гIулакха дукха раьза йолаш Марем яцар. Цхьан дийнахьа балхара чувоагIаш латгача даь-дас Илеза аьлар Маремага: «Дала йоахае хьо, дадай йоI, мича яхаяр хьо со а вита? Дада чIоагIа велха ма вийлхаварий хьо цагIа йоацаш?»

- Даьра, дада, хьо велха а веш, со цига кхы юхагIоргъа аьлча бакъ-м дац! - йоахар цу гIулакха раьза хиннача зIамигача Марема. Геттара цу берий беша ахара бала шийна тIерабаьлча санна гIад а яха.

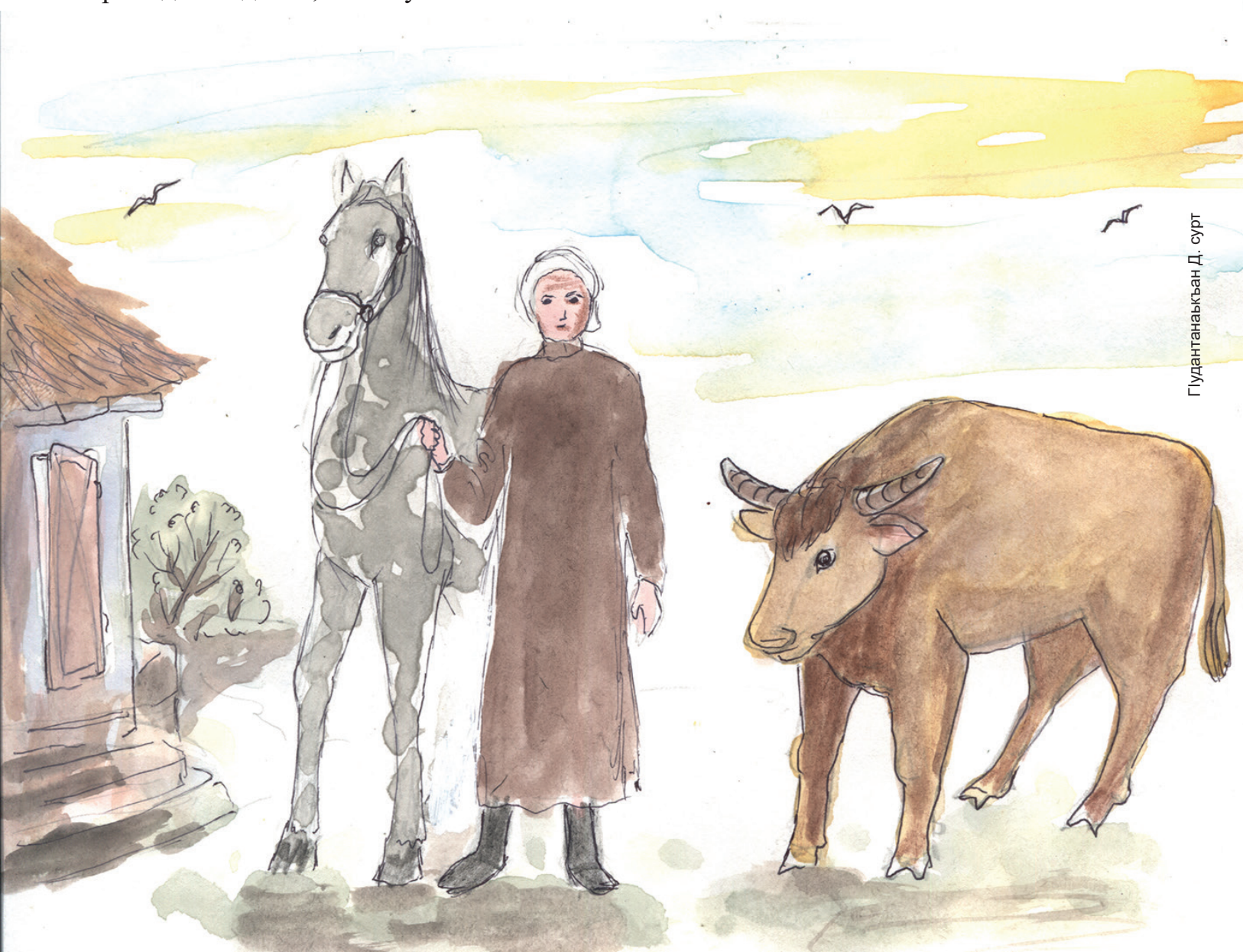
Говри, бугей, жІалии, саги

Зевса саг хьакхеллав, бакъда ваха кІезига ха кьоастаяьй пунна. ХІаьта а цхьацца хІама кхоллара говза волча сага, шелал гаргаГертача шийна цІа даьд, ший ха цу чу йоаккхаргйолаш. Сатоха хала долаш шелал хиннай эттар, цу юкьегІолла ЮтІа-делхаш догІа а хиннад; из кьемат ла ца могош, говр саг волча енай, шийна хьулаяла моттиг лехаш. Саг раьза хиннав из чуйита, нагахьа санна цо шийна совгІата ший вахара цхьа дакьилг лойя; говро тІаийцад цун дехар. Цхьа зама яьлча, бугІа а енай, хаоттама Іазап ла ца могош; из а чуйита лаьрхІад сага, нагахьа санна цо ший вахарцара массехк шу лойя, бугІо ший шераш дІа а денна, сага чуйитай из. Юххе-

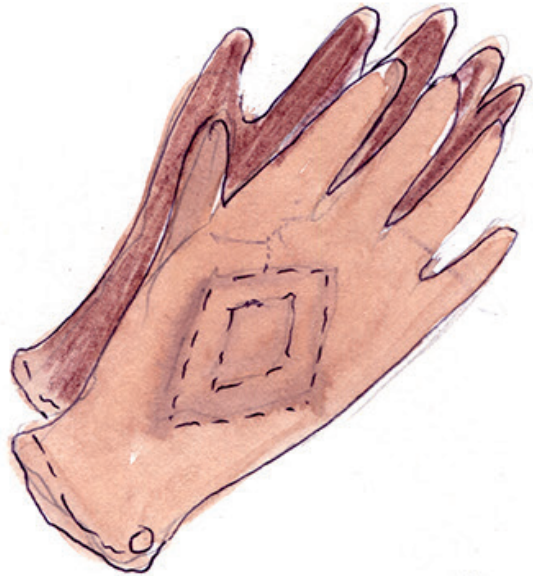
ра а, жІалии деннад саг волча дехарийга, из а ший вахарах цхьа дакьа дІадала дезача эттад, сага ше чудутарг. Цудухьа нийслуш хІама да, Зевса денна шераш чакхдаллалца саг вах беркат кхоллаш, бакьдолчун охло волаш; говро денна шераш хьатІакхьаьча, геттара сонталаши куралаши е волалу; бугІо деннача шерашка ваьлча, кьахьега а айлаюкье лела а волалу; аргІа жІале деннача шерашка кхьаьчача, дерригача дуненна раьза воацаш а эгІазьухаш а хул.

Ер кюанолг йоагІаш я, кьоаналгахьа лестача во а хала а оамалаш хулача сага.

Таржам даьр
Іарчакханакьан Сали.

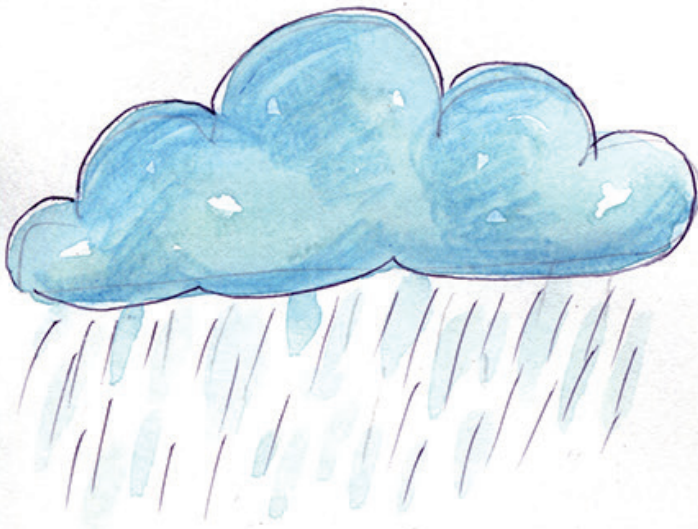

Итт вешийна ши кетар тоъ.
(күлгәхәойхәлгү)

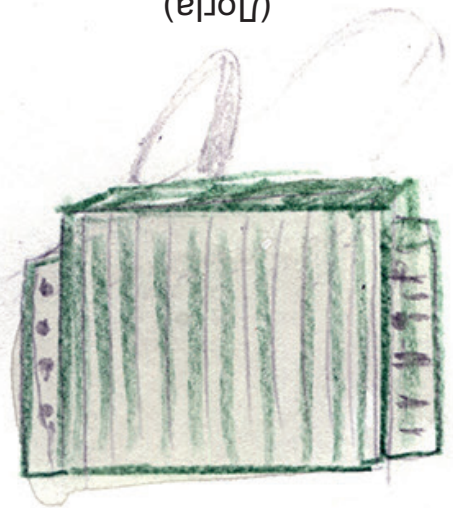
Со дехаш, сога хъежаш хул; бакъда со гучадаълча, ада, лечкъя болалу.

(Pora)

Баге яллац, лергаш дахкац,
пелгаш ловзош, лекх цо йиш.

(дәтнец)

Со йод-йодача додаш да хьо, хьо дладаккха йиш яц са, хьяльэца йиш яц са, соца лела тарам да хьо.

(и)

Кроссворда дашхаргаш:

ПХОРАГИА: 1. Коартол. 3. Курхъарс. 5. Мухъар.
6. Гали. 7. Цаген.

УРАГИА: 2. Трактор. 4. Руслан.

Оттаяр я Хучбаранакъган Роза,
Сурхо тIара ООШ, 5 «в» класс.

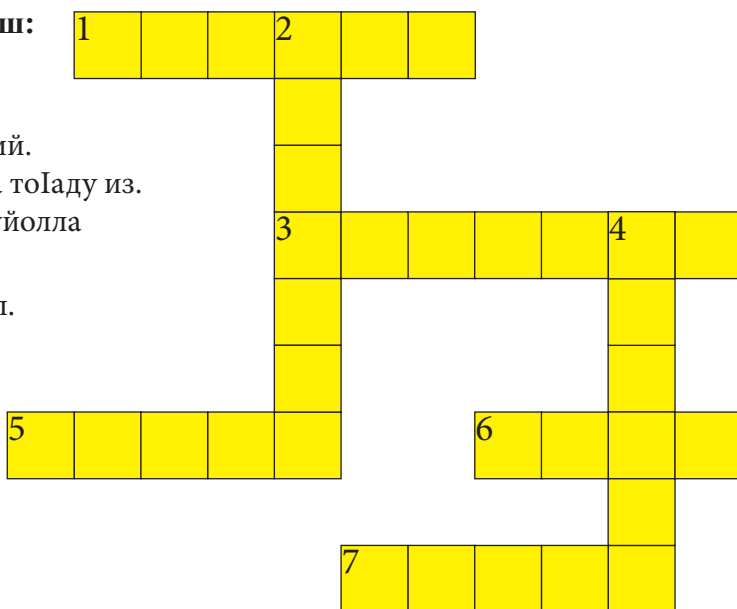
Кроссворд хаттараш:

ПХОРАГИА:

1. ШоллагIа маькх.
3. Лоаман кхалнаьха кий.
5. Хьакима кулг яздича тоIаду из.
6. Хьоар, шекар, буц чуйолла гIирс.
7. Багахбувцама турпал.

УРАГИА:

2. «Болата алча».
4. МаIача сага цIи.

Кроссворда дашхаргаш да 15-ча оаглон тIа.

Верхний Лейми.
Фото: Т. Агиров

Дошлорг

Анка котам (я) – тетерев.

БугIа (я) – бык.

Гутакх (я) – железный короб на кавказском ремне.

Къоракконха (ба) – глухарь.

Маймал (да) – обезьяна.

Мухьар (да) – печать.

Топпара гIаьле (я) – курительная трубка (люлька).

Тотакх (я) – дрофа.

Хьех (я) (биолог.) – липа.

Детский журнал «Селаад»
(Радуга) №3 (392), 2026 г.

Учредитель:

ГАУ РИ «Издательский дом «Сердало».

Издается с сентября 1986 года на ингушском языке.

Зарегистрирован Управлением Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по Республике Ингушетия. Регистрационный номер ПИ № ТУ06 - 00029 от 19 сентября 2019 г.

Главный редактор
Гагиева М.М.

Художник: Д. Гудантова
Дизайн: И. Курскиев

Сдано в набор 13.03.2026 г.
Подписано к печати 22.03.2026 г.
Дата выхода в свет 29.03.2026 г.
Формат 60x84 1/8.
Бумага офсетная.
Печать офсетная.
Уч.-изд. л. 2,2.
Тираж 2000.

Адрес редакции и издателя:
386101, Республика Ингушетия,
г. Назрань, пр. И. Базоркина, 60.
Сайт: selaad.ru.
Email.: selaad.ri@mail.ru
Телефон: 8 (8734) 77-11-84.

Отпечатано

в ООО «Бланкиздат»,
357600, Ставропольский край,
г. Ессентуки, ул. Никольская, 5.